

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	5
1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	5
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	5
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ.....	6
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.....	6
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	6
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	7
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	7
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.....	7
2. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	7
3. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	8
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	8
Β. ΕΡΕΥΝΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.....	9
Γ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Υπηρεσίες και Επιτροπές).....	15
1. ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΜΕΑ.....	15
2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	16
3. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ.....	16
4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.....	16
5. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	16
6. ΝΕΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020.....	16
1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΚ.....	16
2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΠΚ.....	16
Δ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΑ 2020.....	17
1. «Δράσεις προώθησης της ισότητας των φύλων στην Περιφέρεια Κρήτης 2018-2022».....	17
2. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημίου Κρήτης και των Παιδικών Χωριών SOS (12/2/2020).....	17
3. Πρόγραμμα WOMENTORS.....	17
4. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2020.....	18
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΛΟΥ).....	18
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ, ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Κ.Ε.ΜΕ.) ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΛΟΥ.....	18
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ (Κ.Ε.ΜΕ.).....	18
ΔΑΡΒΙΝΙΚΕΣ ΔΕΥΤΕΡΕΣ.....	18
5. ΜΕΛΗ ΠΚ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΔΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.....	19
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	20

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ 2020

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει σαν σταθερό και διαρκές χαρακτηριστικό σε όλα τα επίπεδα της λειτουργίας του την προσήλωση στην δημοκρατία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παρότι το 2020 ήταν μια χρονιά κατά την οποία η υγειονομική κρίση επηρέασε όλες τις δραστηριότητες των ΑΕΙ, το Πανεπιστήμιο Κρήτης κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας, την συνέχιση των δραστηριοτήτων του και την διατήρηση της ανθεκτικότητας και δημιουργικότητάς του. Ακολουθούν πληροφορίες για προγράμματα, δράσεις, πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις του Πανεπιστημίου με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος αυτό.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η παρούσα αναφορά βασίζεται στην έκθεση που εστάλη στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στις 17 Μαρτίου 2021, κατόπιν αιτήματός του για την ΠΑΡΟΧΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020.

A. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης υπάρχουν μαθήματα, μεταπτυχιακά προγράμματα και προγράμματα δια βίου μάθησης που αφορούν άμεσα τα ανθρώπινα δικαιώματα ή εμπεριέχουν ενότητες και αναφορές σε αυτά.

Ενδεικτικά σας αναφέρουμε για το 2020:

1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A02Σ03	Κοινωνικοποίηση ευάλωτων Ομάδων: Η περίπτωση των Ρομά	Π.Καλογιαννάκη
A06Π14	Συνομιλώντας με την (εθνο)πολιτισμική ετερότητα σε χώρους πολιτιστικής εμπειρίας καιμάθησης	Γ. Ιερωνυμάκης
A06Σ12	Διαπολιτισμική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη	Θ. Μιχελακάκη
A06Σ11	Η Συνοριακή Παιδαγωγική σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης	Α. Χουρδάκης
A07Σ06	Μετανάστευση, οικογένεια, κοινωνικά συστήματα και εκπαίδευση σε πολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης	Γ. Ιερωνυμάκης
B05Σ10	Σχολική Συμβουλευτική για παιδιά με ιδιαίτερες δυσκολίες/διαταραχές	Η. Κουρκούτας
A08Π01	Διγλωσσία και διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας	Α. Χατζιδάκη

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΠΑ136	Συγκριτική Παιδαγωγική και Δικαιώματα του Παιδιού	Ε Συνώδη, Επ. Καθ.
ΠΤΕ121	Συγκριτική Προσχολική Παιδαγωγική	Ε. Συνώδη, Επίκ. Καθ/τρια
ΕΠΑ327	Διαφυλικές Σχέσεις και Διαδικασίες Ηθικής Ανάπτυξης και Αγωγής	Μάριος Πουρκός, Καθηγητής

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΑΠΚ206	Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός	Βασίλης Αράπογλου, Αν. Καθηγητής
ΠΟΛ325	Ειδικά Θέματα: Κοινωνικές Όψεις της Κρίσης στην Ελλάδα	Μαρία Κούση, Καθηγήτρια
ΦΥΛΚ325	Οι Σχέσεις των Φύλων στην Κοινωνική Ιστορία	Ελένη Φουρναράκη, Αν. Καθηγήτρια

ΕΡΓΚ371	Εργασία και Διακρίσεις. Έμφυλες και άλλες Μορφές Διάκρισης	Χριστίνα Καρακιουλάφη, μόνιμη Επίκ. Καθηγήτρια
ΦΥΔΚ393	Κοινωνιολογία του Δικαίου και Φύλα	Βασιλική Πετούση, Αν Καθηγήτρια

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή	Μ. Γεωργιάδη, Μέλος ΕΔΙΠ
Τεχνικές και Μέθοδοι για την Ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας σε μαθητές με ΔΑΦ	Μ. Γεωργιάδη, Μέλος ΕΔΙΠ
Ποιότητα ζωής στο παιδί και έφηβο με χρόνιο νόσημα στο σχολικό πλαίσιο	Μ. Γεωργιάδη, Μέλος ΕΔΙΠ
Στα μαθήματα Κοινωνική Ψυχολογία Ι και ΙΙ γίνονται διαλέξεις σχετικά με ζητήματα ρατσισμού, σεξισμού και προκατάληψης εν γένει, καθώς και για τους τρόπους μείωσης της προκατάληψης	Διδάσκων: Α. Αρβανίτης, Επίκουρος Καθηγητής
Σχολικός Εκφοβισμός και Θυματοποίηση	Θ. Γιοβαζολιάς, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΑΚΔΠ491	Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα	Α. Κεσσόπουλος, Επικ. Καθηγητής
ΠΟΘΠ134	Πολιτική Θεωρία ΙΙ: Νεότερη Πολιτική Φιλοσοφία – Φυσικό Δίκαιο – Φιλελευθερισμός -Δημοκρατία και Ανθρώπινα Δικαιώματα	καθ. Δ. Κοτρόγιαννος
ΕΕΔΠ459	Συγκριτική Μεταναστευτική Πολιτική	καθ. Ι Φραγκούλης
ΟΣΚΠ143	Ομάδες Συμφερόντων και Κοινωνικά Κινήματα	καθ. Ε. Αρανίτου

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΝΧ 254	Φυλετισμός, κοινωνία, ιδεολογία, πολιτική	Παρασκευάς Ματάλας
ΑΙΣ 511	Ιστορία της δουλείας	Κώστας Βλασόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΒΙΣ600	Ζητήματα Φύλου κατά την Ύστερη Αρχαιότητα	Δ.Κυρίτσης, Επίκ. Καθηγητής

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΕΦΦ 357	Αντιλήψεις για τυραννία και τους τυράννους κατά την κλασική εποχή	
ΝΕΦΦ 270	Γυναικεία Ποίηση	Αναστασία Νάτσινα, Επικ. Καθηγήτρια
ΝΕΦΦ288	Η Πηνελόπη στον Κόσμο του Φεμινισμού. Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία, 1968 – σήμερα	ΑγγέλαΚαστρινάκη, Καθηγήτρια

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΦΒ034.4	Martha Nussbaum: Φύλο και Κοινωνική Δικαιοσύνη	Ευαγγελία Παπαδάκη Επικ. Καθηγήτρια
ΦΓ392.1	Γυναίκες Φιλόσοφοι	Μαρία Βενιέρη, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΦΒ234.4	Φεμινισμός	Ευαγγελία Παπαδάκη, Επικ. Καθηγήτρια
ΚΠΓ035	Ιστορία της Γυναικείας Εκπαίδευσης - Οι Γυναίκες στην Εκπαίδευση (18ος- 20ός αιώνας)	Κατερίνα Δαλακούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΦΒ335.1	Άμβλωση και Ηθική	Ευαγγελία Παπαδάκη, Επικ. Καθηγήτρια ΦΒ034.4
ΚΠΓ035	Ιστορία της Γυναικείας Εκπαίδευσης - Οι Γυναίκες στην Εκπαίδευση (18ος- 20ός αιώνας)	Κατερίνα Δαλακούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΙΣ9.2	Βιοϊατρική Ηθική	Ε. Κονδύλη, Δ. Γεωργόπουλος, Κ. Βαπορίδη
ΙΣ 2.9	Συμπόνια στην Κλινική Φροντίδα	Χ. Λιονής

2. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΟΝ101	Κοινωνία και Βιοηθική	καθ. Μ Κούση
ΠΟΛ.101	Βιοηθική, Πολιτική Διαδικασία και Ρύθμιση	καθ. Δ. Κοτρόγιαννος
ΔΙΚ. 103	Ειδικά θέματα στο Βιοδίκαιο	καθ. Τ. Βιδάλης
ΦΙΑ. 101	Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες	καθ. Στ. Τσινόρεμα ΙΑΤ101
ΒΕΠ14	Φύλο, Ανισότητες, Εξουσία	Ελένη Φουρναράκη

ΒΥΠ01	Πολιτισμός και Κοινωνική Ανισότητα: Θεωρητικές και Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις	Βασίλης Αράπογλου, Αναπλ. Καθηγητής
	Νέες Τεχνολογίες και Δικαιώματα	καθ. Η. Μαυρομούστακου
ΜΝΕΦ 045	Το Φεμινιστικό Κύμα και η Αξιολόγηση του Αρχαίου Μύθου στη Λογοτεχνία	καθ. Αγγέλα Καστρινάκη
Β34	Φεμινισμοί, Εθνικισμοί & Πολιτική στα Βαλκάνια	Κατερίνα Δαλακούρα
Γ24	Πολιτισμικές Ταυτότητες και Εκπαίδευση	καθ. Τηλέμαχος Ιατρίδης
ΒΜΑ102	Σύγχρονα Θέματα Συστημικής και Σωματοκεντρικής – Βιωματικής Ψυχολογίας και Ψυχοπαιδαγωγικής	καθ. Μάριος Πουρκός
ΕΠΑ 334	Γλωσσικός Κώδικας και Κοινωνική Διαστρωμάτωση	καθ. Μαρίνα Τζακώστα
ΕΠΑ 206	Διδακτική Μεθοδολογία των Κοινωνικών Σπουδών	καθ. Β. Οικονομίδης
ΤΧΕ214	Κοινωνικό Φύλο, Τέχνη και Εκπαίδευση	καθ. Α. Φουντουλάκης
ΣΥΔΠ149	Συνταγματικό Δίκαιο Ι	Η. Μαυρομούστακου

3. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΜΣ	Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία	Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών
Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ)	Βιοηθική	Τμήματα ΦΚΣ, Ιατρικής, Βιολογίας και Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ
ΠΜΣ	Πολιτισμική Ανάλυση και Εκπαίδευση	Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών
ΠΜΣ	Κοινωνιολογία: Θεωρία, Πολιτισμός, Μετασχηματισμοί	Τμήμα Κοινωνιολογίας ΠΜΣ
Διατμηματικό ΠΜΣ, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)	Ειδική Αγωγή	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Επιμορφωτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών με τίτλο «Υποστήριξη μαθητών από διαφοροποιημένα πολιτισμικά περιβάλλοντα στο σχολείο»	Ε/Υ Κ. Καρράς, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
«Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Ενηλίκων με εξειδίκευση στα στελέχη των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας»	Ε/Υ Π. Αναστασιάδης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Β. ΕΡΕΥΝΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Υπάρχει μεγάλο εύρος ερευνητικών προγραμμάτων, δημοσιεύσεων και συμμετοχών σε συνέδρια.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

Η. Κουρκούτας Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Promoting Social, Emotional, and Learning Skills of Students with and without Special Education Needs by Developing Teachers' Capabilities in Music, Dance & Digital Competences (rhythm4inclusion) Διάρκεια προγράμματος 2018-2021.

Θ. Γιοβαζολιάς (Αναπληρωτής Καθηγητής) Τμήμα Ψυχολογίας: Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας του ΙΚΥ-Εθνική Μονάδα Συντονισμού του Προγράμματος ERASMUS+ στους τομείς της Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης, στο πλαίσιο πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Role Models». Στόχος του Προγράμματος είναι η πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κυρίως ευάλωτων ομάδων όπως μετανάστες, ρομά. Περίοδος υλοποίησης: 09/2017 – 09/2020.

Θ. Γιοβαζολιάς (Αναπληρωτής Καθηγητής) Τμήμα Ψυχολογίας: Επιστημονικός Υπεύθυνος στο Πρόγραμμα «Σχολεία αποδοχής: Η εφαρμογή του “Friendship Project” στην Ελλάδα (Acceptance schools: Implementing the “Friendship Project” in Greece) ΕΔΒΜ34 «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές», Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης, Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ΕΣΠΑ 2014-2020, Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση. Στόχος του προγράμματος ήταν η ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών δημοτικού σε θέματα ρατσισμού, ξενοφοβίας και στάσεων απέναντι στους πρόσφυγες. Περίοδος υλοποίησης: 06/18 – 10/20.

Θ. Γιοβαζολιάς (Αναπληρωτής Καθηγητής) Τμήμα Ψυχολογίας : Επιστημονικός Υπεύθυνος στο Πρόγραμμα «Free from Addiction, Safe from Abuse - FASA», ERASMUS+. Στόχος του προγράμματος είναι η ενδυνάμωση των γυναικών θυμάτων ενδο-οικογενειακής βίας οι οποίες αντιμετωπίζουν ζητήματα χρήσης ουσιών. Περίοδος υλοποίησης: 11/19 - 05/22.

Θ. Γιοβαζολιάς (Αναπληρωτής Καθηγητής) Τμήμα Ψυχολογίας: Επιστημονικός Υπεύθυνος στο Πρόγραμμα “Multi-Agency approach to support victims of Intimate partner violence with SubStance Abuse issues MARISSA”. JUST/REC – European Commission. Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου συνεργασίας και εκπαίδευσης των επαγγελματιών που εργάζονται σε δομές κακοποιημένων γυναικών και των επαγγελματιών που εργάζονται σε δομές απεξάρτησης για την ολιστική αντιμετώπιση/παροχή βοήθειας σε γυναίκες θύματα οι οποίες αντιμετωπίζουν ζητήματα χρήσης ουσιών. Περίοδος υλοποίησης: 06/20 – 05/22.

Ο. Θεμελή (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια): 09/2018 – 02/2022 – Aware: Cross Sectoral Awareness Building on Mental Health Needs in the Criminal Justice System and on Release – Erasmus+ KA2 Strategic Partnerships. Ρόλος: Επιστημονικά Υπεύθυνη.

Ο. Θεμελή (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Τμήμα Ψυχολογίας: 05/19- 05/21 - Strengthening prison healthcare in Greece - Developing guidelines for suicide and self-harm in Greek prisons. Project: Council of Europe/ Directorate General -Human Rights and Rule of Law. Ρόλος: Εθνική πραγματογνώμονας του Συμβουλίου της Ευρώπης για ζητήματα πρόληψης της αυτόχειρας στις φυλακές της Ελλάδας / Συγγραφέας επιστημονικού εγχειριδίου για τους εργαζόμενους και το επιστημονικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας στο οποίο θα εκπαιδευτούν για την αποτροπή των αυτοκτονιών και την προστασία των δικαιωμάτων των κρατουμένων.

Ο. Θεμελή (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Τμήμα Ψυχολογίας: 2/19-12/21: «Development of “at a DIStance” COunselling Skills for professionals in the field of Counselling Women Victims of Domestic or Sexual Violence or Abuse. Erasmus +. Ρόλος: Επιστημονικά Υπεύθυνη.

Ο. Θεμελή (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Τμήμα Ψυχολογίας: 04/2018 – 08/2020 - Right After Care – Capacity Building and Training for Professionals in Alternative Care in Greece - /REC – European Commission, Ρόλος: Μέλος Επιστημονικής Ομάδας – Εκπαιδύτρια Εκπαιδευτών

Χ Λιονής (καθηγητής) Τμήμα Ιατρικής EC Rights, Equality and Citizenship Programme Improving access to healthcare for transgender individuals (Transcare) Διάρκεια 2020-2022 <https://transcare-project.eu> (UoC as partner)

Ε.Υ. Κωστούλα Κανέλλα , ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Erasmus+ KA2 Cooperation for innovation and the exchange of good practices (Capacity Building in Higher Education) Refugee Teaching Certification Program for Egyptian and Refugee Teachers Enabled by Blended Learning - ResTeCP <https://reftecp.frederick.ac.cy> (UoC as partner Διάρκεια προγράμματος 2019-2022.

Ε. Κουκουράκης, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Developing Services for Individuals with Disabilities (DECIDE) (UoC as Partner) <http://www.decideproject.ie> Διάρκεια προγράμματος 2018-2021.

Το Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΕΤ) του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Π.Κ.(<http://kepet.keme.uoc.gr/>), υλοποίησε τις ακόλουθες δράσεις-πρωτοβουλίες, σχετιζόμενες άμεσα ή έμμεσα με θέματα δικαιωμάτων, εντός του 2020:

Ι. **Ερευνητικό Έργο:** Υλοποίηση του Ερευνητικού Έργου: «*Επισφαλής Εργασία και Νέα Γενιά στην Ελλάδα σήμερα: δευτερογενής ποσοτική ανάλυση, πρωτογενής ποιοτική έρευνα πεδίου και ερευνητικά εδραιωμένες προτάσεις πολιτικής*» {με KA10540-

εγκρίθηκε και εντάχθηκε με την με ΑΠ 117 /14-01-2020 Απόφαση Ένταξης στο Ε.Π. ΑΝΑΔΕΔΒΜ, με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5048510}, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ε.Π. ΑΝΑΔΕΔΒΜ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και υλοποιείται από Ερευνητική Ομάδα του ΚΕΠΕΤ, με ΕΥ τον Διευθυντή του ΚΕΠΕΤ Καθηγητή Νίκο Παπαδάκη (27/01/2020-26/05/2021).

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου διερευνώνται- ανακινούνται (μεταξύ άλλων) και ζητήματα που σχετίζονται με εργασιακά και ευρύτερα κοινωνικά δικαιώματα, με έμφαση στην κατάσταση των πραγμάτων (στην Ευρώπη και κυρίως στην Ελλάδα) αναφορικά με την επισφαλή εργασία στη νέα γενιά (βλ και <http://kepet.keme.uoc.gr/portfolio-item/episfalis-ergasia-kai-nea-genia>)

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο του εν λόγω Έργου, έχουν γίνει οι ακόλουθες δημοσιεύσεις και ομιλίες- παρουσιάσεις σε Συνέδρια:

1. Papadakis N., Drakaki M., Saridaki S., Dafermos V. (2020), "Into the Vicious Cycle of Precarity. Labour Market, Precarious Work, Social Vulnerability and Youth: The case of Greece within the EU context", in *Advances in Social Sciences Research Journal [ASSRJ]*, Vol. 7 No. 12, Dec 2020 pp. 474-496. DOI: <https://doi.org/10.14738/assrj.712.9511>. Available at: <https://journals.scholarpublishing.org/index.php/ASSRJ/article/view/9511>
2. Papadakis N., Drakaki M., Saridaki S., Dafermos V. (2020), "Precarious Work and Youth, in Greece: theoretical and definitional insights and critical notes on the international-national state of play and the impact of precariousness in young people's life course and political behavior", in *14th ECPR General Conference- Section 63 "The Citizens and the State: The Relationship between Polity Dynamics and Political Culture"*, (βλ. <https://ecpr.eu/Events/PaperDetails.aspx?PaperID=54208&EventID=156>).

Παρουσιάστηκε στο συγκεκριμένο Συνέδριο την 25/08/2020 και εν συνεχεία δημοσιεύθηκε στα (online) Πρακτικά του Συνεδρίου (<https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/133a93dd-8821-48f0-a341-03c1853f05e0.pdf>)

3. Παπαδάκης Ν., Δρακάκη Μ., Σαριδάκη Σ., Δαφέρμος Β. (2020), «Επισφαλής Εργασία και Νέα Γενιά: θεωρητικές προκείμενες, διεθνείς διαστάσεις και ερευνητικές επισημάνσεις για την κατάσταση των πραγμάτων στην Ελλάδα σήμερα», στο Σ. Πανταζής, Ε. Μαράκη, Γ. Στριλιγκάς κ.ά. (επιμ) *Πρακτικά του 6ου Επιστημονικού Συνεδρίου του Ινστιτούτου Κοινωνικών & Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΙΑΚΕ) με θέμα «Επικοινωνία, πληροφόρηση, ενημέρωση και εκπαίδευση στην ύστερη νεωτερικότητα»*. Ηράκλειο: ΙΑΚΕ & Περιφέρεια Κρήτης, τομ. Α'.
4. Παπαδάκης Ν., Δρακάκη Μ., Σαριδάκη Σ. (2021), «Τροχιές, διαστάσεις και παράμετροι της επισφάλειας των νέων στην αγορά εργασίας, σε Ευρώπη και Ελλάδα», στο Β. Κράββα & Μ. Σπυριδάκης (επιμ.), «*Τροχιές επισφάλειας. Εθνογραφικές προσεγγίσεις*». Αθήνα: Κριτική (υπό δημοσίευση).

5. Δρακάκη Μ., Σαριδάκη Σ., σε συνεργασία με Παπαδάκη Ν. (2020), «Εργασιακή Επισφάλεια, Κοινωνική Ευπάθεια και Νέα Γενιά στην Ελλάδα: Θεωρητικές Προκείμενες και Ερευνητικά Ευρήματα», *BBS (Brown Bag Seminar) στο Κέντρο Ερευνών και Μελετών για τις Ανθρωπιστικές, τις Κοινωνικές και τις Επιστήμες της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΚΕΜΕ-Π.Κ.)*, 26/11/2020. Το συγκεκριμένο σεμινάριο δημοσιεύτηκε (στη μορφή ppt) στο ΚΕΜΕ-Π.Κ. (βλ. https://keme.uoc.gr/images/BBS-KEME_Drakaki-Saridaki_26112020_final.pdf).

II. Μεταδιδακτορική Έρευνα: Με βάση την σχετική απόφαση της 197/14-10-2020 Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης, το ΚΕΠΕΤ ορίστηκε ως Φορέας Υποδοχής της Μεταδιδακτορικής Έρευνας, την οποία διεξάγει η Δρ Γεωργία Δημάρη, με τίτλο «Προσφυγική – Μεταναστευτική Κρίση και Ελληνική Μεταναστευτική Πολιτική» και με Επιβλέποντα τον Διευθυντή του ΚΕΠΕΤ, Καθηγητή Νίκο Παπαδάκη.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης *post-doc* έρευνας, διερευνώνται- ανακινούνται (μεταξύ άλλων) και ζητήματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών και συνακόλουθα τη σχέση μεταναστευτικής πολιτικής, κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών-στρατηγικών ενσωμάτωσης.

Το **Εργαστήριο Δημόσιας Πολιτικής και Διοίκησης** του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης:

- α) δημοσιεύει σε τακτική βάση επιστημονικές μελέτες επί αποφάσεων ανεξαρτήτων αρχών που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της θεματικής «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές – Εθνικές Επιτροπές», της οποίας την επιμέλεια έχει η Ήβη-Αγγελική Μαυρομούστακου, του τριμηνιαίου επιστημονικού περιοδικού «Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου» (ISSN 1105-5707). Το 2020 δημοσιεύθηκαν δέκα σχετικά κείμενα.
- β) συμμετέχει στην έκδοση του «HAPSc Policy Briefs Series» (ISSN: 2732-6578), επιστημονικό περιοδικό του Ελληνικού Οργανισμού Πολιτικών Επιστημόνων (ΕΟΠΕ), που εκδίδεται σε συνεργασία με: το Εργαστήριο Οικονομικών και Διοίκησης της Υγείας του Πανεπιστημίου Πειραιώς, το Εργαστήριο Δημόσιας Πολιτικής και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΕΤ) του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Έρευνας, Ανάπτυξης και Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας του Πανεπιστημίου Πειραιώς και την Έδρα Jean Monnet στις Πολιτικές Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Έρευνας και Καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EduTRIP), η οποία έχει ως βάση της το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, έχει δε ενταχθεί και στις δράσεις που φέρουν το έμβλημα του **United Nations Academic Impact** (UNAI). Στο εν λόγω περιοδικό κατά το έτος 2020 εκδόθηκε η ειδική έκδοση με θέμα «**Policy making during Coronavirus crisis**», στην οποία τέθηκαν κρίσιμα ζητήματα δικαιωμάτων και υγείας κατά την περίοδο της πανδημίας, στο δε 2^ο τεύχος

του 2020 του ίδιου περιοδικού με θέμα «*State, Democracy, Society and Economy in the 21st century: challenges and prospects*» υπήρχε ειδική θεματική με τίτλο «**Social Movements, Social Rights, Activism and Law**», στην οποία αναπτύχθηκαν πολύ σημαντικές πτυχές των δικαιωμάτων μέσα από policy briefs. Περισσότερα για το περιοδικό: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hapscpbs/index>

Το Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΚΕΑΔΙΚ) του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Α. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Βιβλίο:

- Κοτρόγιαννος, Δ., Τζαγκαράκης, Σ. Ι., Καμέκης, Α., Δημάρη, Γ., Μαυροζαχαράκης, Ε. (2020). *Διαστάσεις της κοινωνικής ενσωμάτωσης των προσφύγων και των μεταναστών στην Ελλάδα. Μια συγκριτική ανάλυση σε Λέσβο και Κρήτη*. Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης.

Το συγκεκριμένο βιβλίο συνοψίζει τα ευρήματα του ερευνητικού έργου «Αποτύπωση και κατηγοριοποίηση των προοπτικών ένταξης των προσφύγων στο ελληνικό παραγωγικό σύστημα. Μελέτη περίπτωσης σε Κρήτη και Μυτιλήνη» που ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2019 και αναφέρεται στην ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών ως μείζον ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Βλέπε παρακάτω λεπτομερή περιγραφή για το πρόγραμμα).

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίου:

- Κοτρόγιαννος, Δ., Τζαγκαράκης Σ. Ι., Καμέκης, Α., Δημάρη, Γ., Μαυροζαχαράκης, Ε. (2021). «Διαστάσεις των προοπτικών ένταξης των προσφύγων στο Ελληνικό παραγωγικό σύστημα: Μελέτη Περίπτωσης σε Κρήτη και Μυτιλήνη», στο: Ναγόπουλος, Ν. (επιμ.), *Οι Κοινωνικές Επιστήμες Σήμερα. Διλήμματα και προοπτικές πέρα από την κρίση*, Μυτιλήνη: Έκδοση Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 998-1010.
- Kotroyannos, D., Tzagkarakis, S. I., Kamekis, A., Dimari, G., Mavrozacharakis, E. (2021). "Refugees' social and economic integration prospects in Greece: A case study in Lesvos and Crete islands", in: S. Sidiropoulos, S. I. Tzagkarakis, D. Kritas (eds.), *1st POLITEIA International Conference Proceedings. Europe at the Crossroads: Leadership, Challenges and State of Play*, Athens: Hellenic Association of Political Scientists, 195-208.

Οι δύο αυτές δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων καταγράφουν πτυχές των ευρημάτων του ερευνητικού έργου «Αποτύπωση και κατηγοριοποίηση των προοπτικών ένταξης των προσφύγων στο ελληνικό παραγωγικό σύστημα. Μελέτη περίπτωσης σε Κρήτη και Μυτιλήνη» που ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2019 και αναφέρεται στην ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών ως μείζον ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Βλέπε παρακάτω λεπτομερή περιγραφή για το πρόγραμμα). Η συμμετοχή στα συνέδρια αυτά πραγματοποιήθηκε το 2019 όμως τα πρακτικά δημοσιεύθηκαν τους πρώτους μήνες του 2021.

B. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ:

- 10-12 Ιουλίου 2020: Κεντρική ομιλία Καθηγητή Δημήτρη Κοτρόγιαννου στο 6ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών (ΙΑΚΕ), «Επικοινωνία, πληροφόρηση, ενημέρωση και εκπαίδευση στην ύστερη νεωτερικότητα», που διοργανώθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου. Τίτλος Κεντρικής Ομιλίας: «*Η εκπαίδευση ως διαδικασία κοινωνικής ενσωμάτωσης στην ύστερη νεωτερικότητα*».

Γ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΕΑΔΙΚ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

ΚΑ 10076: «Αποτύπωση και κατηγοριοποίηση των προοπτικών ένταξης των προσφύγων στο ελληνικό παραγωγικό σύστημα. Μελέτη περίπτωσης σε Κρήτη και Μυτιλήνη».

Συμμετείχαν: ΚΕΑΔΙΚ Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Χρηματοδότηση: ΕΣΠΑ 2014-2020. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΔΒΜ 34). Διάρκεια Έργου: 20/06/2018-20/09/2019. Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου: Καθηγητής Δημήτριος Κοτρόγιαννος.

Σύντομη περιγραφή αντικειμένου του έργου: Το προσφυγικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αποτελεί μια από τις βασικότερες προκλήσεις για τους διαμορφωτές πολιτικής τόσο αναφορικά με τα άμεσα μέτρα προστασίας των προσφύγων στα κέντρα φιλοξενίας όσο και για τις προοπτικές ομαλής ένταξής τους εν γένει στο παραγωγικό σύστημα και συνακόλουθα, της πλήρους κοινωνικής τους ένταξης. Το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο στόχευε στη μελέτη αυτών των προοπτικών αλλά και στην αποτύπωση των δυσκολιών που οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν και οι οποίες αποτρέπουν την ταχεία διαδικασία ένταξής τους. Συνεπώς, στο πλαίσιο της τριγωνοποιημένης ερευνητικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την καταγραφή αφενός των δυσκολιών και των κινδύνων για τα δικαιώματά τους που αντιμετωπίζουν και αφετέρου των διαστάσεων του κοινωνικού κεφαλαίου που διαθέτουν, πραγματοποιήθηκε διερεύνηση, μέσω δομημένου ερωτηματολογίου, σε πρόσφυγες στην επιλεγμένη περιοχή της Μυτιλήνης, η οποία έχει δεχθεί τεράστια προσφυγικά κύματα και διαθέτει εγκλωβισμένο προσφυγικό πληθυσμό. Σε δεύτερη φάση, διερευνήθηκαν οι διαστάσεις, οι προοπτικές, οι ελλείψεις και τα εμπόδια, σε επίπεδο επιχειρηματικότητας και κοινωνικών εταίρων, ως προς την ένταξη των προσφύγων στην αγορά εργασίας, μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων σε Κρήτη και Μυτιλήνη. Η επιλογή των δυο αυτών γεωγραφικών περιοχών πραγματοποιήθηκε με σκοπό την αναζήτηση των διαφορετικών διαστάσεων και των δυνητικών ευκαιριών ως προς την ένταξή τους, καθώς η πρώτη έχει δεχθεί τεράστιες προσφυγικές ροές ενώ η δεύτερη δεν έχει δεχθεί προσφυγικές ροές και αποτελεί ένα πρόσφορο πεδίο επιχειρηματικότητας και δυνητικής ένταξης των προσφύγων στην παραγωγική διαδικασία. Επιπροσθέτως, η διερεύνηση περιλάμβανε τη διενέργεια αφηγηματικών συνεντεύξεων σε «παλαιούς» μετανάστες στην Κρήτη, ώστε να διαπιστωθούν οι δυσκολίες και οι ευκαιρίες με τις οποίες ήρθαν και έρχονται αντιμέτωποι και ως εκ τούτου, να σκιαγραφηθούν οι δυνητικές προοπτικές και τα εμπόδια για την ένταξη στην παραγωγική διαδικασία των νέων προσφύγων. Κύρια στόχευση της

προτεινόμενης έρευνας ήταν η διερεύνηση των προοπτικών και των εμποδίων ένταξης των προσφύγων στο παραγωγικό σύστημα με τρόπο ώστε να οδηγήσει ταυτόχρονα στην κοινωνική ένταξή τους και να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στο ελληνικό παραγωγικό σύστημα, ήτοι να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για οικονομική ανάπτυξη μέσω της ταυτόχρονης διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής. Η διερεύνηση των επιμέρους παραγόντων που θα επιτρέψουν την χάραξη μιας μακροχρόνιας στρατηγικής για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη των προσφύγων αποτελεί βασική προτεραιότητα για την αποφυγή του υψηλού κόστους μιας πιθανής αδυναμίας ένταξής τους. Συγκεκριμένα, η αδυναμία ένταξης των προσφύγων στο παραγωγικό σύστημα της χώρας μπορεί να δημιουργήσει α) οικονομικά, β) κοινωνικά και γ) πολιτικά προβλήματα. Εν προκειμένω, στα οικονομικά συγκαταλέγονται τα υψηλά ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας και υποαπασχόλησης και η αδυναμία σύνδεσης των προσόντων με την απασχόληση. Ταυτόχρονα, η ανεπαρκής ένταξη των προσφύγων στο παραγωγικό σύστημα θα διαταράξει την κοινωνική συνοχή ενώ η διόγκωση των προβλημάτων μπορεί να οδηγήσει σε ακραίες πολιτικές εκφράσεις ή ακόμα και αποφάσεις. Αντιθέτως, μια επιτυχημένη στρατηγική ένταξης μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στο ΑΕΠ της χώρας αλλά και στα δημόσια οικονομικά, καθώς ο εργαζόμενος πληθυσμός αποτελεί πηγή άντλησης φορολογικών εσόδων και εισφορών για το ασφαλιστικό σύστημα που αντιμετωπίζει καίρια προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας. Ταυτόχρονα, διασφαλίζει τα ανθρωπίνα δικαιώματα. Η συγκεκριμένη έρευνα προσέφερε χρήσιμο υλικό για την δόμηση κατευθύνσεων παρέμβασης και παροχής κινήτρων, ωφελώντας την κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων, την διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την οικονομική ανάπτυξη του υφέρποντος κοινωνικού κεφαλαίου που διαθέτουν.

Συμμετέχοντες ερευνητές: Δρ. Στυλιανός Ιωάννης Τζαγκαράκης, Ερευνητής ΚΕΑΔΙΚ, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστημίου Κρήτης, Δρ. Απόστολος Καμέκης, ερευνητής ΚΕΑΔΙΚ, Γεωργία Δημάρη, Υπ. Διδάκτωρ Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστημίου Κρήτης, Εμμανουήλ Μαυροζαχαράκης, Υπ. Διδάκτωρ Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστημίου Κρήτης.

Γ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Υπηρεσίες και Επιτροπές)

1. ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΜΕΑ

Το **Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών (ΣΚΦ)** αναπτύσσει πρωτοβουλίες και προγράμματα για την καλύτερη προσαρμογή των φοιτητών με αναπηρία στο πανεπιστημιακό περιβάλλον και την ισότιμη πρόσβασή τους στις ακαδημαϊκές σπουδές.

Οι υπηρεσίες υποστήριξης είναι:

- Η διαμεσολάβηση στα Τμήματα για ειδικές παροχές.
- Η συνεργασία με τη Διοίκηση του ιδρύματος για τη διεκπεραίωση θεμάτων που τους αφορούν.
- Η διαπροσωπική επικοινωνία με μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

- Ο συντονισμός, η εκπαίδευση και η καθοδήγηση αρτιμελών φοιτητών για να λειτουργήσουν εθελοντικά ως «βοηθοί σπουδών».
- Η συνεργασία με Ακαδημαϊκούς Συμβούλους Σπουδών για καλύτερη καθοδήγησή αναφορικά με το πρόγραμμα σπουδών κ.α.

Κατά το 2020 οι υπηρεσίες στήριξης συνεχίστηκαν απρόσκοπτα, προσαρμοσμένες στον μικτό τρόπο εκπαίδευσης (με φυσική παρουσία – εξ αποστάσεως).

2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργεί ήδη από τον Ιούνιο 2018 αυτοτελές Γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ-DPO).

3. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

Ο θεσμός του Συνηγόρου του Φοιτητή ασκεί διαμεσολαβητικό ρόλο μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος φροντίζοντας να επιλύσει φοιτητικά θέματα στο πλαίσιο πάντοτε της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της τήρησης της νομιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος.

4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Επιτροπή Δεοντολογίας διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας από όλα τα μέλη του Ιδρύματος.

5. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας ελέγχει αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Η επιτροπή ελέγχει επίσης την τήρηση των αρχών της ακεραιότητας της έρευνας και των κριτηρίων της ορθής επιστημονικής πρακτικής.

6. ΝΕΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020

1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΚ

Η Επιτροπή για τη σύνταξη εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (απ. Συγκλήτου 15/10/20) με αντικείμενο, κατόπιν συνεργασίας με άλλες Επιτροπές και τις Υπηρεσίες του Ιδρύματος, την επικαιροποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και την εναρμόνισή του με την κείμενη και σε ισχύ νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος.

2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΠΚ

Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (Ε.Ι.Φ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης συγκροτήθηκε, βάσει του Νόμου 4589/2019, στις 18/6/2020 και ξεκίνησε την λειτουργία της τον Σεπτέμβριο του 2020.

Άμεσες ενέργειές της ήταν η δημιουργία ομάδων εργασίας για τη σύνταξη του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής, του Οδηγού χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας, τον καθορισμό διαδικασιών διερεύνησης και υποστήριξης περιπτώσεων διακρίσεων, τη μελέτη και ανάλυση στατιστικών δεδομένων και αποτύπωση του έμφυλου χάρτη του Πανεπιστημίου Κρήτης, τη συμβολή στην αναθεώρηση του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης & του Κανονισμού Προγράμματος Χρηματοδότησης Έρευνας, όπως και του Σχεδίου Οργανισμού του Πανεπιστημίου Κρήτης. Οι ενέργειες αυτές βρίσκονται σε εξέλιξη.

Δ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΑ 2020

1. «Δράσεις προώθησης της ισότητας των φύλων στην Περιφέρεια Κρήτης 2018-2022»

Υλοποιείται από το **Κέντρο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο (Εργαστήριο Φύλου)** Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ **Περιφέρειας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης και ΕΛΜΕΠΑ** με θέμα «Δράσεις προώθησης της ισότητας των φύλων στην Περιφέρεια Κρήτης 2018-2022» Διάρκεια έργου 15/1/2019-30/6/202.

2. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημίου Κρήτης και των Παιδικών Χωριών SOS (12/2/2020).

Η συνεργασία αφορά: Τον σχεδιασμό προγραμμάτων παρέμβασης σε ευάλωτες οικογένειες, την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού του Παιδικού Χωριού SOS της Κρήτης, τον σχεδιασμό προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και υποστήριξης εκπαιδευτικών, μαθητών και μαθητριών και των γονέων σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τον σχεδιασμό παρεμβάσεων σε περιπτώσεις αποκλίνουσας συμπεριφοράς των βιολογικών γονιών των παιδιών που υποστηρίζονται στα προγράμματα του Παιδικού Χωριού SOS Κρήτης και τέλος την δυνατότητα υποστήριξης της πρακτικής άσκησης φοιτητών του Πανεπιστημίου. Η διάρκεια ισχύος είναι διετής, με δυνατότητα επέκτασης ανά διετία.

3. Πρόγραμμα WOMENTORS

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο Πρόγραμμα **WOMENTORS: Ενδυνάμωση Νέων Γυναικών**, από το 2020. Το Πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το Ίδρυμα Λαμπράκη και εταίρο την οργάνωση «Αποστολή Άνθρωπος».

Στοχεύει στην πολύπλευρη ενδυνάμωση γυναικών ηλικίας 18-35 ετών σε όλη τη χώρα μέσω εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για μεγαλύτερη συμμετοχή, λήψη αποφάσεων, δύναμη και δράση, ώστε να αναλάβουν τον πλήρη έλεγχο σε όλους τους τομείς της ζωής και της υγείας τους. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού επιμορφώνονται φοιτήτριες, οι οποίες με τη σειρά τους θα προσφέρουν ενδυνάμωση σε άλλες νέες γυναίκες <https://www.womentors.gr>. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης πληροφορίες παρέχονται από τις υπηρεσίες ΔΟΔΙΣΤΑ και ΣΚΦ.

Υπήρξε σημαντική ανταπόκριση καθώς 149 φοιτήτριες από όλες τις Σχολές του Πανεπιστημίου Κρήτης, έλαβαν μέρος στις δραστηριότητες του προγράμματος κατά την διάρκεια του έτους.

4. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2020

Υπήρξαν πολλές εκδηλώσεις με θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως:

ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΛΟΥ)

17/1/2020 Β Πετούση «Κοινωνιολογικές και εγκληματολογικές διαστάσεις της έμφυλης βίας Ημερίδα Έμφυλη Βία Παρασκευή, Σπίτι του Πολιτισμού, Ρέθυμνο.

Β. Πετούση «Βία κατά των γυναικών: Διαστάσεις και χαρακτηριστικά ενός πανδημικού φαινομένου» Περιφέρεια Κρήτης, Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων Κρήτης, Δήμος Ηρακλείου, Δημοτική Επιτροπή Ισότητας Ηρακλείου 1η Διαδικτυακή Ημερίδα Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών: Εμπειρικά Δεδομένα και Πρακτικές Παρέμβασης Πέμπτη 26 Νοεμβρίου 2020.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ, ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Κ.Ε.ΜΕ.) ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΥΛΟΥ

Χρ. Τσακιστράκη «Προασπίζοντας το ανθρώπινο δικαίωμα των γυναικών σε μια ζωή χωρίς βία: η ολιστική προσέγγιση της 'Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης'» 23 Νοεμβρίου 2020 Brown Bag ΚΕΜΕ-ΠΚ και Εργαστήριο Φύλου (διαδικτυακή παρουσίαση).

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ (Κ.Ε.ΜΕ.)

8/12/2020 Brown bag webinar: Όψεις της παλιννόστησης εφήβων μαθητών αλβανικής καταγωγής: μεταβάσεις και ταυτοτικές εγγραφές ΚΕΜΕ-ΠΚ.

7/1/2020 Η Κοινωνική Συμμετοχή των Νέων σε δύσκολους καιρούς Συνδιοργάνωση: Περιφέρεια Κρήτης, Ελληνική ομάδα του προγράμματος EURYKA (ΕΕ Horizon 2020), ΚΕΜΕ-ΠΚ.

26/11/2020 webinar:Εργασιακή Επισφάλεια, Κοινωνική Ευπάθεια και Νέα Γενιά στην Ελλάδα: Θεωρητικές Προκείμενες και Ερευνητικά Ευρήματα ΚΕΜΕ-ΠΚ.

Διαδικτυακό Brown Bag Seminar ΚΕΜΕ-ΠΚ:J. Lonenzini, Alternative Food Organizations: What Is Wrong with the Existing Food Regime 29/10/2020, συνδιοργάνωση ΚΕΜΕ ΠΚ, Κέντρο Βιοηθικής.

Σεμινάριο Νέων Ερευνητών ΚΕΜΕ ΠΚ: Ε. Σ. Αμπουμόγλι «Βεγγέρα-Γυναικείες Κοινότητες Ανταλλαγής»: Ένα φεμινιστικό εγχείρημα σε ένα χωριό της Κρήτης (webinar) 11/12/2020.

ΔΑΡΒΙΝΙΚΕΣ ΔΕΥΤΕΡΕΣ

9/11/2020: Ομιλία «Η ζωή με και μετά τον κορωνοϊό» με προσκεκλημένους ομιλητές τον μοστ. Καθ. Νίκο Μοσχονά Πανεπ. Πατρών και την καθ. του Πανεπιστημίου Αιγαίου και

Πρόεδρο του Ινστιτούτου για την Ιδιωτικότητα, τα Προσωπικά Δεδομένα και την Τεχνολογία Λίλιαν Μήτρου.

14/12/2020: Ομιλία «Κοινωνικές, οικονομικές και υγειονομικές επιπτώσεις της πανδημίας: τι πρέπει να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε την επόμενη πανδημία ως παγκόσμια κοινότητα και ως κράτος» Καθ Η. Μόσιαλος.

Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της Πανεπιστημιακής Κοινότητας και του κοινωνικού συνόλου σε θέματα ισότητας φύλων η Ε.Ι.Φ εξέδωσε ανακοινώσεις και δελτία τύπου:

Ανακοίνωση για την Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών (5/11/2020)

Ανακοίνωση-παρέμβαση της ΕΙΦ για καταγγελίες σχετικά με φαινόμενα σεξισμού στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (11/11/2020).

Μέλη της Ε.Ι.Φ. επίσης έλαβαν μέρος σε ημερίδες, παρουσιάσεις και ραδιοφωνικές εκπομπές/συνεντεύξεις:

Ραδιοφωνική συνέντευξη της προέδρου, κ. Αικατερίνη Δαλακούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια Ιστορίας της Εκπαίδευσης και του Φύλου του στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης, στην εκπομπή "Διάλογοι" με τον Αντώνη Βαμιεδάκη (Ραδιοφωνικός Σταθμός "Στούντιο Ρέθυμνο" 9.80 FM). ΘΕΜΑ: Έμφυλη βία. (26/11/2020)

Ραδιοφωνική συνέντευξη της προέδρου, κ. Αικατερίνη Δαλακούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια Ιστορίας της Εκπαίδευσης και του Φύλου στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης στον Ραδιοφωνικό σταθμό Σκάϊ Κρήτης και στη δημοσιογράφο Ελένη Βικετιανάνη. ΘΕΜΑ: Επιτροπές Ισότητας των Φύλων στα ΑΕΙ & Θέματα Ιστορίας Γυναικών (09/10/2020).

Διαδικτυακή «Ημερίδα για την έμφυλη βία, τις εμφανίσεις της και τους τρόπους καταπολέμησης της». Οργάνωση: Σύλλογος Φοιτητών του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Θέμα ομιλίας: «Η ενδοοικογενειακή βία σε εποχές αναγκαστικού περιορισμού: σε αναμονή ενός εμβολίου σεβασμού των δικαιωμάτων». Όλγα Θεμελή, Αναπλ. Καθηγήτρια Εγκληματικής Ψυχολογίας, του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Μέλος της Ε.Ι.Φ (25/11/2020).

5. ΜΕΛΗ ΠΚ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΔΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Μέλη του Πανεπιστημίου συμμετέχουν σε επιτροπές και διοικητικά συμβούλια για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η Ο. Θεμελή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας μετέχει ως:

1. Εθνική εμπειρογνώμονας του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe) για ζητήματα ψυχικής υγείας και πρόληψης αυτοκτονιών στα Καταστήματα Κράτησης της χώρας ("Strengthening prison healthcare in Greece").
2. Μέλος της Επιτροπής Ισότητας Φύλων του Πανεπιστημίου Κρήτης

3. Μέλος του ΔΣ του ελληνικού τμήματος της διεθνούς οργάνωσης παιδικής προστασίας «Terre des Hommes».
4. Μέλος του Ανωτάτου Συμβουλευτικού Συμβουλίου “Hope For Children” CRC Policy - Διεθνούς Ανθρωπιστικού και Ανεξάρτητου Οργανισμού που ιδρύθηκε με βάση τα πρότυπα και τις αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
5. Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Συνηγορίας της ΜΚΟ «Παιδικά Χωριά SOS».
6. Μέλος της Ελληνικής Ένωσης για τα δικαιώματα του Ανθρώπου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Πανεπιστημιούπολη Βουτών
TK 700 13 Βασιλικά Βουτών, Ηράκλειο
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π.)
Τηλ.: 2810 39 3377, 3372, 3378
<mailto:modip.secretariat@uoc.gr>

www.uoc.gr